

**UCHWAŁA NR LIX/526/2023
RADY MIEJSKIEJ W KŁODZKU**

z dnia 27 kwietnia 2023 r.

w sprawie przyjęcia sprawozdania z działalności Ośrodka Pomocy Społecznej w Kłodzku za rok 2022.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (tekst jednolity: Dz. U. z 2023 r. poz. 40 z późn.zm) w związku z art. 110 ust. 9 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tekst jednolity: Dz. U. z 2021 r. poz. 2268 z późn.zm.) Rada Miejska w Kłodzku uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się roczne sprawozdanie z działalności Ośrodka Pomocy Społecznej w Kłodzku za rok 2022 w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodnicząca Rady Miejskiej
w Kłodzku

Elżbieta Żytyńska

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ ZA ROK 2022

Ośrodek Pomocy Społecznej w Kłodzku
ul. Wyspiańskiego 2d
57-300 Kłodzko
tel./fax 74 865 43 00
e-mail: opsklodzko@vp.pl

Wstęp

Ośrodek Pomocy Społecznej w Kłodzku przedkłada sprawozdanie z działalności Ośrodka za rok 2022 oraz potrzeby w zakresie pomocy społecznej. Sprawozdanie zawiera także zakres informacji wynikających z realizacji ustawy o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej oraz realizacji ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, a także ustawy o świadczeniach rodzinnych i ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

Działania Ośrodka w roku 2022 polegały przede wszystkim na wykorzystaniu wszystkich zasobów naszej jednostki w celu osiągnięcia w sposób sprawny i skuteczny celów pomocy społecznej z uwzględnieniem zasobów ludzkich, finansowych, informatycznych i fizycznych. Pozycja „wydatki” w budżecie Gminy na pomoc społeczną jest znaczna, dlatego też ważne jest, aby prowadzić celową i planowaną politykę społeczną, która oparta jest przede wszystkim na posiadanych zasobach i związana z powierzonymi zadaniami. Udzielana pomoc oparta była na świadczeniach materialnych, niematerialnych oraz szeroko rozumianej pracy socjalnej. Ośrodek skutecznie i konsekwentnie rozbudowywał współpracę z podmiotami, partnerami – zarówno wśród instytucji jak i organizacji, przekładającą się m.in. na realizację wspólnych przedsięwzięć w oparciu o formułę partnerstwa. Wydatkowanie środków pieniężnych na pomoc społeczną połączone było z aktywizacją i profilaktyką w celu ograniczenia zjawiska wykluczenia społecznego oraz marginalizacji społecznej.

W roku 2022, podobnie jak w poprzednim, tut. Ośrodek stanął przed dodatkowymi wyzwaniami w zakresie organizacji pracy, jak i konieczności udzielania dodatkowego wsparcia osobom lub rodzinom, które znalazły się w sytuacji stanu kryzysu związanego z rozpowszechnianiem się koronawirusa SARS-CoV-2. Sytuacja epidemiczna wymagała wprowadzenia ograniczeń i podjęcia zintensyfikowanych działań mających na celu zabezpieczenie i ochronę najbardziej narażonych na ryzyko zakażeń koronawirusem, tj. osób niepełnosprawnych, przewlekłe chorych, w podeszłym wieku, osób bezdomnych oraz objęcie pomocą osób będących w kwarantannie domowej lub izolacji domowej, ale także zabezpieczenie pracowników Ośrodka wykonujących zadania pomocowe przy zachowaniu reguł bezpieczeństwa rekomendowanych przez Główny Inspektorat Sanitarny oraz wynikających z obowiązujących przepisów prawnych w zakresie stanu epidemicznego.

Działania pracowników z jednej strony skoncentrowane są na pomocy w rozwiązywaniu bieżących spraw życiowych, a z drugiej strony na działaniach związanych z przeciwdziałaniem rozprzestrzeniania się wirusa SARS-CoV-2.

Niniejsze sprawozdanie jest również jednym z elementów monitoringu i ewaluacji strategicznych dokumentów miejskich polityki społecznej. W sprawozdaniu wskazano realizowane działania, wnioski i potrzeby w oparciu o Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Miejskiej Kłodzko na lata 2022-2024, Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Miejskiej Kłodzko na lata 2018-2020, Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2022-2025.

Utworzenie i utrzymanie Ośrodka Pomocy Społecznej w Kłodzku jest zadaniem obowiązkowym gminy. W okresie sprawozdawczym Ośrodek Pomocy Społecznej w Kłodzku zatrudniał 38 osób.

Ośrodkiem kieruje Dyrektor, któremu podlegają:

- Dział Pomocy Środowiskowej - Kierownik i 13 pracowników socjalnych oraz 2 asystentów rodziny;
- Dział Świadczeń - Kierownik i 9 pracowników;
- Księgowość - Główna księgowa i 3 pracowników, w tym kasjer;
- Kierownik Kancelarii i dwóch pracowników, w tym kierowca-konserwator oraz pracownik gospodarczy;
- Specjalista ds. kadry;

- Informatyk

Ośrodek Pomocy Społecznej w celu pełnej realizacji zadań z zakresu pomocy społecznej w swoich działaniach na rzecz osób najbardziej potrzebujących wykorzystał maksymalnie środki finansowe posiadane przez Gminę. Kierował się zasadą udzielania wszechstronnej i kompleksowej pomocy, a w swojej pracy kładł także nacisk na dobrą współpracę z wszystkimi, którym leży na sercu dobro osób i rodzin oczekujących pomocy.

Pracownicy Ośrodka ustawicznie rozwijają metody pracy socjalnej, zarówno metody pracy środowiskowej oraz pracy z indywidualnym klientem, podnoszą zdolność adaptacyjną oraz umiejętności rozwiązywania codziennych problemów przez beneficjentów pomocy społecznej. W celu wdrażania nowych metod pracy oraz zwiększenia jakości usług pracownicy Ośrodka nieustannie podnoszą swoje kwalifikacje zawodowe.

W celu podnoszenia kwalifikacji zawodowych w roku 2022 pracownicy Ośrodka Pomocy Społecznej w Kłodzku uczestniczyli w szkoleniach dotyczących tematyki wykonywanych obowiązków służbowych. Zorganizowano 9 szkoleń w których uczestniczyło 37 pracowników tut. Ośrodka w tematyce przedstawionej niżej:

Lp.	Tematyka szkolenia	Liczba osób delegowanych	Organizator szkolenia
1	Superwizja grupowa dla asystentów rodziny	1	DOPS Wrocław
2	Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie-współpraca służb w ramach procedury niebieskiej karty	1	Dolnośląskie Forum Pomocy Społecznej oraz Dolnośląski Ośrodek Polityki Społecznej
3	Dodatki osłonowe –zadania dla gmin	5	Ośrodek Twórczej Interwencji OTI Kraków
4	Dodatek węglowy – NOWE zadania dla gmin	4	Ośrodek Twórczej Interwencji OTI Kraków
5	Asystent Osobisty Osoby Niepełnosprawnej – Edycja 2022	2	Ośrodek Twórczej Interwencji OTI Kraków
6	SPECUSTAWA o pomocy obywatelom Ukrainy – cudzoziemcy w pomocy społecznej	5	Ośrodek Twórczej Interwencji OTI Kraków
7	obsługa świadczeń dla obywateli Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym w POMOST Std. Pomoc Społeczna	5	Sygnity W-wa
8	Procedury postępowania w sprawach dłużników alimentacyjnych	2	Ośrodek Twórczej Interwencji OTI Kraków
9	Bezpieczeństwo Pracowników Socjalnych Ośrodka Pomocy Społecznej - Ustawa o Pomocy Społecznej art.12 ust.2c (2-dni)	12	Wyższa Szkoła Medyczna w Kłodzku

I. Świadczenia z pomocy społecznej

Pomoc społeczna i praca socjalna są społecznie tworzoną rzeczywistością stanowiącą część szerszego układu społeczno-kulturowego, który określa role pracownika socjalnego i klienta oraz formy pomocy.

I.1. Zasady udzielania pomocy

Świadczenia pomocy społecznej udzielane są na wniosek:

- osoby zainteresowanej,
- jej przedstawiciela ustawowego,
- innej osoby, za zgodą osoby zainteresowanej lub jej przedstawiciela ustawowego,
- może być także udzielana z urzędu.

Osoba lub rodzina może zgłosić się o przyznanie pomocy do ośrodka pomocy społecznej w miejscu zamieszkania (ośrodki znajdują się w każdej gminie).

Decyzje o przyznaniu lub odmowie przyznania pomocy wymagają uprzednio przeprowadzenia przez pracownika socjalnego rodzinnego wywiadu środowiskowego. Decyzje w sprawach świadczeń pomocy społecznej wydawane są w formie pisemnej. Od każdej decyzji służy prawo odwołania.

Prawo do świadczeń z pomocy społecznej przysługuje:

- osobom posiadającym obywatelstwo polskie, mającym miejsce zamieszkania i przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- cudzoziemcom mającym miejsce zamieszkania i przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej:
  - α) na podstawie zezwolenia na pobyt stały, zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego Unii Europejskiej, zezwolenia na pobyt czasowy udzielonego w związku z okolicznością, o której mowa w art. 159 ust. 1 pkt 1 lit. c lub d lub w art. 186 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach lub w związku z uzyskaniem w Rzeczypospolitej Polskiej statusu uchodźcy lub ochrony uzupełniającej,
  - β) w związku z uzyskaniem w Rzeczypospolitej Polskiej zgody na pobyt ze względów humanitarnych lub zgody na pobyt tolerowany - w formie schronienia, posiłku, niezbędnego ubrania oraz zasiłku celowego;
- mającym miejsce zamieszkania i przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej obywatelom państw członkowskich Unii Europejskiej, państw członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) - stron umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym lub Konfederacji Szwajcarskiej oraz członkom ich rodzin w rozumieniu art. 2 pkt 4 ustawy z dnia 14 lipca 2006 r. o wjeździe na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, pobycie oraz wyjeździe z tego terytorium obywateli państw członkowskich Unii Europejskiej i członków ich rodzin, posiadającym prawo pobytu lub prawo stałego pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Pomocy społecznej udziela się osobom i rodzinom, na zasadach określonych w ustawie, w szczególności z powodu:

- ubóstwa;
- sieroctwa;
- bezdomności;
- bezrobocia;
- niepełnosprawności;
- długotrwałej lub ciężkiej choroby;

- przemocy w rodzinie;
- potrzeby ochrony ofiar handlu ludźmi;
- potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności;
- bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych;
- braku umiejętności w przystosowaniu do życia młodzieży opuszczającej placówki opiekuńczo-wychowawcze;
- trudności w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy;
- trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego;
- alkoholizmu lub narkomanii;
- zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej;
- klęski żywiołowej lub ekologicznej.

Prawo do świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej przysługuje osobom i rodzinom w przypadku występowania jednej z powyższych okoliczności, a których dochód na osobę w rodzinie nie przekraczał kryterium dochodowego, określonego w przepisach pomocy społecznej:

a) dla osoby samotnie gospodarującej – **776 zł**,

b) dla osoby w rodzinie – **600 zł**.

Wśród rodzin korzystających z pomocy społecznej, kwalifikujących się do pomocy z uwagi na kryterium dochodowe, w większości z przypadków w 2022 roku podstawą do udzielenia pomocy było występowanie kilku okoliczności określonych poniżej.

Lp.	Kryterium dysfunkcji	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie
1	Ubóstwo	461	645
2	Bezdomność	30	30
3	Potrzeba ochrony macierzyństwa w tym:	10	55
	wielodzietność	9	52
4	Bezrobocie	266	453
5	Niepełnosprawność	305	398
6	Długotrwała lub ciężka choroba	193	305
7	Bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych w tym:	60	236
	a) rodziny niepełne	45	150
	b) rodziny wielodzietne	24	144
8	Przemoc w rodzinie	32	79
9	Alkoholizm	18	18
10	Narkomania	3	3
11	Trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego	9	11
12	Zdarzenie losowe	1	1
	Sytuacja kryzysowa	75	156

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania rocznego MPiPS OPS w Kłodzku.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Kłodzku, realizując zadania wynikające z ustawy o pomocy społecznej w roku 2022, udzielił pomocy w formie świadczeń pieniężnych i niepieniężnych oraz pomocy w postaci pracy socjalnej:

- **1081 rodzinom;**
- w tym **393 rodzinom** wyłącznie w postaci pracy socjalnej;
- łącznie w rodzinach, którym udzielono pomocy społecznej gospodarowało **1946 osób;**
- w tym zrealizowano 8 kontraktów socjalnych.

I.2. Rodzaje i charakterystyka udzielanych świadczeń

I.2.1. Ubezpieczenia zdrowotne

Rok	Liczba osób	Liczba zapłaconych składek	Łączna wysokość (zł)
2022	176	1707	99 349

I.2.2. Potwierdzenie prawa do świadczeń opieki zdrowotnej

Zgodnie z art. 2 ust. 1 pkt .1 oraz art. 54 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, do korzystania ze świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych na zasadach określonych w ustawie mają prawo inne niż ubezpieczeni, osoby posiadające obywatelstwo polskie i posiadające miejsce zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, które spełniają kryterium dochodowe, o którym mowa w art. 8 ustawy o pomocy społecznej, co do których nie stwierdzono okoliczności, o której mowa w art. 12 tej ustawy, na zasadach i w zakresie określonym dla ubezpieczonych.

Dokumentem potwierdzającym w/wym. prawo jest decyzja wójta (burmistrza, prezydenta) gminy właściwej ze względu na miejsce zamieszkania świadczeniobiorcy, potwierdzająca to prawo.

W związku z upoważnieniem przez Burmistrza Miasta Kłodzka do wydawania decyzji potwierdzających prawo do świadczeń opieki zdrowotnej Dyrektora Ośrodka Pomocy Społecznej w Kłodzku tutaj. Ośrodek prowadzi postępowania administracyjne w powyższych sprawach.

I.3. Zadania zlecone

I.3.1. Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi

Rok	Liczba osób	Liczba świadczeń	Łączna wysokość (zł)
2022	1	480	29 092

I.3.2. Wynagrodzenie należne opiekunowi z tytułu sprawowania opieki przyznane przez sąd

Rok	Liczba osób	Liczba świadczeń	Łączna wysokość (zł)
2022	2	21	1470

I.4. Zadania własne Gminy

I.4.1. Zasiłek stały

Zasiłki stałe dla osób samotnie gospodarujących wypłacone w roku 2022:

Rok	Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń (zł)
2022	166	1779	1 035 883

Zasiłki stałe dla osób pozostających w rodzinie wypłacone w roku 2022:

Rok	Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń (zł)
2022	29	259	95 943

Łącznie zasiłki stałe dla osób samotnie gospodarujących i osób pozostających w rodzinie wypłacone w roku 2022:

Rok	Łączna liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie	Łączna liczba świadczeń	Łączna kwota świadczeń (zł)
2022	195	2038	1 131 826

I.4.2. Zasiłek okresowy

W roku 2022 z pomocy w formie zasiłku okresowego skorzystało:

Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń w zł	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
391	2679	855 283	391	649

W roku 2022 Ośrodek Pomocy Społecznej w Kłodzku udzielił pomocy w formie zasiłku okresowego z powodów:

- **bezrobocia**

Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń w zł	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
175	1241	520 246	175	300

- długotrwałej choroby

Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń w zł	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
23	110	36 609	23	29

- niepełnosprawności

Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń w zł	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
145	1040	169 353	145	204

- możliwości utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego

Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń w zł	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
3	19	8762	3	8

- z innych powodów

Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń w zł	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
45	269	120 313	45	108

I.4.3. Zasiłek celowy i specjalny zasiłek celowy

Zasiłki te mogą być przyznane w celu zaspokojenia niezbędnej potrzeby bytowej, w szczególności na pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności, leków i leczenia, opału, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, drobnych remontów i napraw mieszkań, a także kosztów pogrzebu. Nie jest to zamknięty katalog potrzeb, jakie można zaspokoić poprzez przyznanie zasiłku celowego. Oceny, czy potrzeba, o zaspokojenie której ubiega się osoba lub rodzina, jest niezbędna, dokonuje ośrodek pomocy społecznej w oparciu o wywiad środowiskowy.

Wysokość zasiłku celowego jest zależna od okoliczności sprawy, rodzaju zaspokajanej potrzeby i możliwości finansowych ośrodka.

W szczególnie uzasadnionych przypadkach osobie lub rodzinie o dochodach przekraczających kryterium dochodowe może być przyznany:

1. **specjalny zasiłek celowy** w wysokości nie przekraczającej odpowiednio kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej lub rodziny, który nie podlega zwrotowi;
2. **zasiłek okresowy, zasiłek celowy lub pomoc rzeczowa pod warunkiem zwrotu części lub całości kwoty** zasiłku lub wydatków na pomoc rzeczową.

W okresie od 01.01.2022 r. do 31.12.2022 r. wydatkowano na zasiłki celowe i specjalne zasiłki celowe łączną kwotę - **38 380 zł**.

I.4.4. Kierowanie i ponoszenie odpłatność za pobyt w domu pomocy społecznej

Osobie wymagającej całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, niemogącej samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, której nie można zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych, przysługuje prawo do umieszczenia w domu pomocy społecznej.

Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej ośrodek pomocy społecznej prowadzi postępowania administracyjne w sprawach umieszczenia w domu pomocy społecznej.

W ramach w/wym. postępowań:

- kompletowano dokumenty niezbędne do umieszczenia w domu pomocy społecznej,
- przeprowadzono wywiady środowiskowe u osób wymagających całodobowej opieki oraz pomocy w codziennym funkcjonowaniu - ubiegających się o skierowanie i umieszczenie w domu pomocy społecznej,
- przeprowadzono wywiady środowiskowe u osób zobowiązanych do ponoszenia odpłatności za pobyt członka rodziny w domu pomocy społecznej,
- przeprowadzono wywiady aktualizujące sytuację życiową osób oczekujących na umieszczenie w placówce,
- przeprowadzono wywiady aktualizujące sytuację życiową u osób zobowiązanych do ponoszenia odpłatności za pobyt członka rodziny w domu pomocy społecznej,
- podpisano umowy z osobami zobowiązanymi do alimentacji.

Prowadzono szeroko rozumiane poradnictwo informacyjne:

- z zakresu kierowania i umieszczania osób wymagających całodobowej opieki w domach pomocy społecznej oraz zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w w/w placówkach,
- na temat zasad kierowania i umieszczania w zakładach opiekuńczo-leczniczych i innych placówkach całodobowej opieki,

Ponadto w związku z kompletowaniem dokumentów niezbędnych do skierowania do domu pomocy społecznej prowadzono ścisłą współpracę z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, jak również ze szpitalami i zakładami opiekuńczo-leczniczymi, w których przebywały osoby wymagające umieszczenia w domach pomocy społecznej.

Z pomocy w formie pobytu w domu pomocy społecznej w 2022r. korzystało **37 osób**.

Osoby przebywające w placówce ponoszą koszty swojego pobytu w wysokości 70% osiąganego dochodu. Kwoty te jednak nie pozwalają na pokrycie pełnych kosztów utrzymania. W pozostałym zakresie gmina, która skierowała swojego mieszkańca do domu pomocy społecznej, jest zobowiązana do uregulowania pozostałej części należności.

W 2022r. ze środków budżetu gminy przeznaczono kwotę – **1 341 983 zł** na pokrycie kosztów pobytu mieszkańców w domach pomocy społecznej.

Mieszkańcy Kłodzka przebywają zarówno w placówkach znajdujących się na terenie powiatu kłodzkiego, jak też poza nim.

Działania pracowników Ośrodka dotyczące umieszczania w domu pomocy społecznej są wnikliwie analizowane. Umieszczenie w domu pomocy społecznej jest ostatecznością i zawsze poprzedzane jest oceną możliwości udzielania pomocy osobie potrzebującej w miejscu jej zamieszkania oraz zbadaniem jej sytuacji rodzinnej.

Ośrodek pomocy społecznej kompletuje również dokumentację osób chorych na stwardnienie rozsiane celem skierowania do Krajowego Ośrodka Mieszkalno- Rehabilitacyjnego w Dąbku, ponadto pracownicy socjalni Ośrodka udzielają informacji dotyczącej ubiegania się o tę formę pomocy.

I.4.5. Usługi opiekuńcze

W roku 2022 Ośrodek Pomocy Społecznej w Kłodzku w drodze decyzji administracyjnej przyznał usługi opiekuńcze

Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń w zł	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
84	19745	534 713	83	87

I.4.6. Zapewnienie schronienia osobom bezdomnym

Liczba osób, którym przyznano świadczenie	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń w zł
23	2658	206 200

I.4.7. Program rządowy „Posiłek w szkole i w domu”

Rok	Łączne wydatki w zł	Środki własne z budżetu Gminy w zł	Dotacja z budżetu państwa w zł	Rzeczywista liczba osób objętych programem ogółem
2022	741 623	151 625	589 998	721

I.4.7.1. Zapewnienie gorącego posiłku

Ogółem liczba osób objętych pomocą	Dzieci do 7 roku życia	Uczniowie do czasu ukończenia szkoły ponad - podstawowej	Pozostałe osoby otrzymujące pomoc na podstawie art. 7 ustawy o pomocy społecznej	Ilość wydanych posiłków w skali roku 2022	Koszt w zł
49	8	19	22	4564	26 419

I.4.8. Sprawienie pogrzebu, w tym osobom bezdomnym

Pomoc społeczna obejmuje również obowiązek sprawienia pogrzebu w sposób ustalony przez gminę, zgodnie z wyznaniem zmarłego. Sprawienie pogrzebu jest zadaniem własnym gminy o charakterze obowiązkowym.

W roku 2022 Ośrodek Pomocy Społecznej w Kłodzku pokrył koszty sprawienia 12 pogrzebów na łączną kwotę **38 280 zł**.

I.5. Łączne wydatki na pomoc społeczną, świadczenia rodzinne i wychowawcze w roku 2022

Lp.	Rodzaj zadania	Źródło finansowania		Łączne wydatki w zł
		środki własne gminy w zł	dotacja z budżetu państwa w zł	
1.	Świadczenia z pomocy społecznej	3 834 427,35	2 707 725,08	6 542 152,43
2.	Funkcjonowanie OPS	2 222 900,39	637 117,54	2 860 017,93
3.	Dodatki węglowe + peletowe	0	7 278 780	7 278 780
4.	Asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej	147 130,91	0	147 130,91
5.	Świadczenia rodzinne i FA	0	8 625 999,74	8 625 999,74
6.	Karta Dużej Rodziny	0	2 135,03	2 135,03
7.	Świadczenia wychowawcze	0	9 008 723,42	9 008 723,42
10.	Ochrona Zdrowia	0	5 013,51	5 013,51
11.	Dodatki energetyczne i mieszkaniowe	718 666,27	1 447,76	720 114,03
12.	Stypendia	20 974,61	83 898,42	104 873,03
13.	Stypendia UKR	0	200	200
14.	Dodatki osłonowe	0	1 382 753,43	1 382 753,43
15.	Pomoc psychologiczna UKR	0	1000	1000
16.	Jednorazowe świadczenie UKR	0	146 880	146 880
	Łącznie	6 944 099,53	29 881 673,93	36 825 773,46

I.6. Wykonanie dochodów własnych za rok 2022

Poniższa tabela przedstawia zestawienie wykonania dochodów własnych za rok 2022.

Lp.	Wyszczególnienie	Wykonanie na 31.12.2022 r.
1.	Fundusz alimentacyjny od komornika	88 200,88
2.	Zaliczka alimentacyjna od komornika	37 515,32
3.	Odpłatność za wydanie duplikatu Karty Dużej Rodziny	3,35
4.	Wynajem pomieszczeń	56 137,89

5.	Odpłatność za media podmiotów wynajmujących pomieszczenia w budynku OPS	47 658,99
6.	Odpłatność za zwykłe usługi opiekuńcze	104 300,07
7.	Odpłatności za specjalistyczne usługi opiekuńcze	251,32
8.	Zwrot zasiłku celowego	556
9.	Odpłatność za pobyt w domach pomocy społecznej	0
10.	Odsetki bankowe	30 718,21
11.	Odszkodowanie otrzymane z tytułu kradzieży krat przed budynkiem OPS	1820,40
12.	Zwrot niewykorzystanej dotacji i odsetek przez stowarzyszenia na realizację powierzonych zadań	0
13.	Zwrot zasiłków celowych na żywność	452
	OGÓŁEM DOCHODY WŁASNE	367 614,43

I.7. Świadczenia niepieniężne: poradnictwo specjalistyczne, interwencja kryzysowa, praca socjalna

Ilość rodzin oraz osób, którym została udzielona pomoc w formie pracy socjalnej, poradnictwa specjalistycznego oraz interwencji kryzysowej zewidencjonowana w systemie informatycznym

Forma pomocy	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
poradnictwo specjalistyczne	157	366
interwencja kryzysowa	68	145
praca socjalna	1018	1762

II. Świadczenia rodzinne i świadczenia wychowawcze

II.1.1.

Rodzaj świadczenia	Wydatki w zł	Liczba zrealizowanych świadczeń
Zasiłek rodzinny	830 021,12	6 696

II.1.2. Dodatki do zasiłku rodzinnego:

- z tytułu urodzenia dziecka:**

Rodzaj świadczenia	Wydatki w zł	Liczba zrealizowanych Świadczeń
Dodatek do zasiłku z tytułu urodzenia dziecka	22 002,96	40

- z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego:**

Rodzaj świadczenia	Wydatki w zł	Liczba zrealizowanych świadczeń
Dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	44 446,05	126

- **z tytułu samotnego wychowywania dziecka:**

Rodzaj świadczenia	Wydatki w zł	Liczba zrealizowanych świadczeń
Dodatek do zasiłku z tytułu samotnego wychowywania dziecka	191 430,57	956

- **z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej:**

Rodzaj świadczenia	Wydatki w zł	Liczba zrealizowanych świadczeń
Dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	113 003,01	1213

- **z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego:**

Rodzaj świadczenia	Wydatki w zł	Liczba zrealizowanych świadczeń
Dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	85 901,66	799

- **z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego:**

Rodzaj świadczenia	Wydatki w zł	Liczba zrealizowanych świadczeń
Dodatek z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego	42 510,37	719

- **z tytułu podjęcia przez dziecko nauki poza miejscem zamieszkania:**

Rodzaj świadczenia	Wydatki w zł	Liczba zrealizowanych świadczeń
Dodatek z tytułu podjęcia przez dziecko nauki poza miejscem zamieszkania	5 958,74	79

II.1.3. Świadczenie pielęgnacyjne

Rodzaj świadczenia	Wydatki w zł	Liczba zrealizowanych świadczeń
Świadczenie pielęgnacyjne	3 023 261,70	1437

II.1.4. Zasiłek dla opiekuna

Rodzaj świadczenia	Wydatki w złotych	Liczba zrealizowanych świadczeń
Zasiłek dla opiekuna	10 540	17

II.1.5. Specjalny zasiłek opiekuńczy

Jest to forma wsparcia adresowana głównie do osób, które opiekują się dorosłym niepełnosprawnym członkiem swojej rodziny i nie pobierały wcześniej świadczenia pielęgnacyjnego, a zatem nie są objęte orzeczeniem Trybunału Konstytucyjnego i pomocą w formie zasiłku dla opiekuna.

Podobnie, jak w przypadku zasiłku dla opiekuna, osoba wymagająca opieki musi legitymować się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności. Dodatkowo jeszcze wprowadzono kryterium finansowe, a mianowicie dochód w przeliczeniu na osobę w rodzinie (zarówno sprawującej opiekę, jak też wymagającej opieki) nie może przewyższać kwoty 764 zł.

Kolejnym warunkiem ustalenia prawa do świadczenia jest wcześniejsze przeprowadzenie wywiadu środowiskowego przez pracownika socjalnego w miejscu zamieszkania, potwierdzającego spełnienie niezbędnych okoliczności oraz jego aktualizowanie co 6 m-cy.

Z tytułu pobieranego specjalnego zasiłku opiekuńczego może być opłacana składka na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne.

Rodzaj świadczenia	Wydatki w złotych	Liczba zrealizowanych świadczeń
Specjalny zasiłek opiekuńczy	20 108,70	33

II.1.6. Zasiłek pielęgnacyjny

Rodzaj świadczenia	Wydatki w zł	Liczba zrealizowanych świadczeń
Zasiłek pielęgnacyjny	1 841 762,72	8533

II.1.7. Składki na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne

Lp.	Rodzaj świadczenia	Wydatki w zł	Liczba zrealizowanych świadczeń
1.	Składka na ubezpieczenie społeczne	523 952,55	937
2.	Składka na ubezpieczenie zdrowotne	180 001,72	979
3.	Łącznie	703 954,26	1916

II.1.8. Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka

Rodzaj świadczenia	Wydatki w zł	Liczba zrealizowanych świadczeń
Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka	66 000	66

II.1.9. Świadczenie rodzicielskie

W celu zapewnienia możliwości zaspokojenia występujących potrzeb wynikających z urodzenia dziecka od 2016 r. funkcjonuje w ramach świadczeń rodzinnych nowy rodzaj wsparcia –

świadczenie rodzicielskie. Pomimo iż zostało umocowane w systemie świadczeń rodzinnych, odmiennie ustalone zostały kryteria jego przyznawania. Świadczenie rodzicielskie nie jest uzależnione od kryterium finansowego, a także jego wypłata nie jest realizowana z uwzględnieniem okresów zasiłkowych. Ponadto realizator zadania nie otrzymuje na obsługę kwoty stanowiącej 3% poniesionych wydatków na wypłatę świadczenia, jak to ma miejsce w przypadku pozostałych świadczeń rodzinnych.

Prawo do świadczenia rodzicielskiego przysługuje matce (w sporadycznych przypadkach ojcu), która sprawuje nad dzieckiem osobistą opiekę i jednocześnie nie ma możliwości pobierania zasiłku macierzyńskiego. Głównie skierowane jest do osób bezrobotnych, studentek, uczennic, rencistek.

Wysokość świadczenia wynosi 1.000 zł miesięcznie i wypłacane jest przez okres 52 tygodni od dnia porodu, tj. do ukończenia przez dziecko 1 roku życia. W przypadku urodzenia podczas jednego porodu więcej niż jednego dziecka, okres pobierania świadczenia rodzicielskiego zostaje wydłużony.

Rodzaj świadczenia	Wydatki w zł	Liczba zrealizowanych świadczeń
Świadczenie rodzicielskie	431 542,40	494

II.1.10. Świadczenie z funduszu alimentacyjnego

Rodzaj świadczenia	Wydatki w zł	Liczba zrealizowanych świadczeń
Świadczenie z funduszu alimentacyjnego	928 907,56	2384

III. Realizacja zadań wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

III.1. Realizacja Gminnego Programu Wspierania Rodziny oraz Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Miejskiej Kłodzko na lata 2017-2022

Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2018-2020 na terenie Gminy przyjęto do realizacji Uchwałą Nr LI/378/2018 Rady Miejskiej w Kłodzku z dnia 25 stycznia 2018 r. w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2018-2020. W roku 2021- z powodu zawirowań kadrowych, a także epidemii koronawirusa i długotrwałych zwolnień lekarskich w tut. ośrodku nie opracowano nowego programu, powstał on dopiero w marcu 2022 r. i obejmuje swoim zasięgiem lata 2022-2024.

Jednakże główny cel Gminnego Programu Wspierania Rodziny zawarty jest także w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Miejskiej Kłodzko na lata 2017-2022, a było to wsparcie i wzmocnienie rodziny w prawidłowym jej funkcjonowaniu poprzez profilaktykę i edukację - poprzez realizację celów szczegółowych:

1. wzmocnienie rodziny, jako fundamentu stabilizacji społecznej;
2. zwiększenie umiejętności opiekuńczo wychowawczych rodziny;
3. praca z rodziną w celu zapobiegania sytuacji kryzysowych;
4. zapewnienie bezpieczeństwa dziecku i rodzinie;

5. szkolenie "instytucji" np. rodzin wspierających oraz pracowników służb wspierających rodzinę;
6. podejmowanie działań profilaktycznych na rzecz rodziny.

III.2. Asystent rodziny

Liczba zatrudnionych asystentów rodziny w latach 2018-2022

Rok	Liczba zatrudnionych asystentów rodziny
2018	2
2019	3
2020	2
2021	2
2022	2

Źródło: Ośrodek Pomocy Społecznej w Kłodzku – opracowanie własne na podstawie sprawozdań za lata 2018-2022.

Zatrudnienie trzech asystentów rodziny w roku 2019 możliwe było dzięki większej ilości środków zewnętrznych, co widać w tabelce poniżej obrazującej koszty zatrudnienia asystentów w latach 2018-2022.

Ilość rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny w latach 2018-2022

Rok	Liczba rodzin korzystających ze wsparcia asystentów rodziny
2018	32
2019	38
2020	31
2021	33
2022	36

Źródło: Ośrodek Pomocy Społecznej w Kłodzku – opracowanie własne na podstawie sprawozdań za lata 2018-2022.

Pomoc i wsparcie asystenta rodziny w ramach ustawy o wspieraniu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”

Zgodnie z art. 8. ustawy o wspieraniu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” rodzina jest uprawniona w określonych ustawą sytuacjach do poradnictwa w zakresie:

- 1) przewycięzania trudności w pielęgnacji i wychowaniu dziecka;
- 2) wsparcia psychologicznego;
- 3) pomocy prawnej, w szczególności w zakresie praw rodzicielskich i uprawnień pracowniczych;
- 4) dostępu do rehabilitacji społecznej i zawodowej oraz świadczeń opieki zdrowotnej.

Podstawą do skorzystania z uprawnień jest **zaświadczenie**, które potwierdza ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą życiu. Zaświadczenie o chorobie, powstałej w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu, można otrzymać od lekarza ubezpieczenia zdrowotnego, który posiada specjalizację II stopnia lub tytuł specjalisty w dziedzinie: położnictwa i ginekologii, perinatologii lub neonatologii.

Ponadto, zaświadczenie wydane przez lekarza podstawowej opieki zdrowotnej, lekarza ubezpieczenia zdrowotnego, który posiada specjalizację II stopnia lub tytuł specjalisty w dziedzinie: położnictwa i ginekologii, perinatologii lub neonatologii, specjalistę w dziedzinie pediatrii, uprawnia **dzieci do 18 roku życia** do:

- skorzystania z wyrobów medycznych, na zasadach określonych w ustawie „Za życiem”,

- korzystania poza kolejnością ze świadczeń opieki zdrowotnej oraz z usług farmaceutycznych udzielanych w aptekach.

Ponadto jednorazowe świadczenie przysługuje matce lub ojcu, opiekunowi prawnemu albo opiekunowi faktycznemu dziecka (tj. osobie faktycznie opiekującej się dzieckiem, jeśli wystąpiła do sądu z wnioskiem o przysposobienie dziecka) bez względu na dochód, po wypełnieniu stosownego wniosku oraz podpisaniu zawartych w nim oświadczeń i dołączeniu wymaganych dokumentów.

IV. Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie

W roku 2022 na terenie Gminy Miejskiej Kłodzko swoją działalność kontynuował Zespół Interdyscyplinarny ds. przeciwdziałanie przemocy w rodzinie. Zespół funkcjonował na podstawie Zarządzenia Nr 242.0050.2019 Burmistrza Miasta Kłodzka z dnia 18 grudnia 2019r. oraz zawartych porozumień pomiędzy Burmistrzem Miasta Kłodzka, a poszczególnymi podmiotami wchodzącymi w skład Zespołu:

1. Ośrodek Pomocy Społecznej w Kłodzku;
2. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
3. Komenda Powiatowa Policji w Kłodzku;
4. Szkoła Podstawowa Nr 1 w Kłodzku;
5. Szkoła Podstawowa Nr 2 w Kłodzku;
6. Szkoła Podstawowa Nr 3w Kłodzku;
7. Szkoła Podstawowa Nr 6 w Kłodzku;
8. Szkoła Podstawowa Nr 7 w Kłodzku;
9. Sąd Rejonowy w Kłodzku;
10. Zespół Opieki Zdrowotnej” w Kłodzku;
11. Stowarzyszenie „Promyk” Kłodzka Pomocy Społeczna;

Przedstawiciele wyżej wymienionych podmiotów i instytucji współpracowali ze sobą w ramach prac ZI w celu udzielenia pomocy osobom lub całym rodzinom znajdującym się w kryzysie i dotkniętym problemem przemocy. Każda z osób wykorzystując swoje doświadczenie, kwalifikacje, własne kompetencje, umiejętności podejmowała działania na rzecz udzielania kompleksowego wsparcia dla osób pokrzywdzonych i przeciwdziałania zjawisku przemocy w rodzinie na terenie miasta Kłodzka. Celem głównym zespołu interdyscyplinarnego jest profilaktyka i przeciwdziałanie przemocy w rodzinie na terenie Gminy Miejskiej Kłodzko oraz marginalizacja rozmiaru i następstw przemocy w rodzinie, a także efektywna współpraca instytucji i organizacji na rzecz zapobiegania i zwalczania przemocy w rodzinie.

Działalność Zespołu Interdyscyplinarnego w okresie sprawozdawczym została przedstawiona w następującym zakresie:

POSIEDZENIA ZESPOŁU INTERDYSCYPLINARNEGO I GRUP ROBOCZYCH W 2022r. ORAZ REALIZACJA PROCEDURY „NIEBIESKIE KARTY”

W roku 2022 odbyły się 4 posiedzenia Zespołu interdyscyplinarnego Posiedzenia Zespołu zwoływane były zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa i odbywały się w zależności od potrzeb, jednakże nie rzadziej niż raz na trzy miesiące. Na posiedzeniach Zespołu omawiano realizację procedur „Niebieska Karta” oraz omawiano planowane działania i potrzeby w celu przedstawienia do Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy, który został uchwalony Uchwałą Nr XLI/393/2022 Rady Miejskiej w Kłodzku z dnia 31 marca 2022r. w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2022-2025. Ponadto na kolejnych posiedzeniach omawiano również założenia i działania realizowane w oparciu o w/w Program. W zakresie działań w zakresie wdrożonych procedur „Niebieskie Karty”, podejmowano zindywidualizowane działania dostosowane do każdej z występujących sytuacji. Zespół Interdyscyplinarny podejmował działania mające na celu koordynację i integrację gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie. W ramach prac Zespołu podejmowano działania na rzecz upowszechniania informacji wśród społeczności lokalnej dotyczące przeciwdziałania przemocy w rodzinie, omawiano działania podjęte w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie przez poszczególne instytucje, przygotowywano koordynacje oraz działania podejmowane w ramach prowadzonych akcji społecznych, w których udział brał Zespół Interdyscyplinarny, a także omawiano bieżące przepisy i akty prawne dotyczące przemocy w rodzinie oraz prowadzono rozmowy nad stworzeniem rozwiązań adekwatnych do występującego problemu w zakresie podejmowanych prac mających na celu zminimalizowanie zjawiska przemocy w rodzinie.

Zespół Interdyscyplinarny podejmował działania mające na celu integrowanie i koordynowanie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie ze szczególnym uwzględnieniem współpracy pomiędzy instytucjami odpowiedzialnymi za realizację zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy.

Dokonano ponownej analizy czynników sprzyjających i utrudniających pomaganie osobom doświadczającym przemocy:

Czynniki sprzyjające pomaganiu osobom doświadczającym przemocy
<i>Infrastruktura instytucjonalna:</i>
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Prowadzenie Punktu Konsultacyjnego ➤ Zespół Interdyscyplinarny ➤ Ośrodek Pomocy Społecznej ➤ Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie ➤ Organizacje pozarządowe ➤ Ośrodek Interwencji Kryzysowej działający na terenie miasta (prowadzony przez powiat) ➤ Zasób instytucjonalny placówek oświatowych (przedszkola publiczne i prywatne, szkoły publiczne i prywatne, szkoły wyższe) ➤ Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych ➤ Świetlice socjoterapeutyczne dla dzieci i młodzieży ➤ Szeroka baza w zakresie kultury, sportu i rekreacji ➤ Komenda Powiatowa Policji usytuowana na terenie Gminy Miejskiej Kłodzko ➤ Sąd Rejonowy usytuowany na terenie Gminy Miejskiej Kłodzko ➤ Prokuratura Rejonowa usytuowana na terenie Gminy Miejskiej Kłodzko ➤ Rozbudowana sieć ochrony zdrowia ➤ Stołówki szkolne ➤ Grupa wsparcia ➤ Centrum Pomocy Psychologicznej i Aktywizacji Zawodowej ➤ Fundacje, Stowarzyszenia ➤ Okręgowy Ośrodek Pomocy Pokrzywdzonym Przesłaniem
<i>Kadra specjalistów:</i>
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Doświadczona kadra specjalistów na bieżąco podnosząca swoje kwalifikacje w obszarze przemocy w rodzinie

- Znajomość personalna osób, które wspólnie udzielają w Gminie Miejskiej Kłodzko pomocy w obszarze przemocy w rodzinie
- Szeroka kadra specjalistów udzielających porad w Punkcie Konsultacyjnym
- Zaangażowanie pracowników socjalnych w realizację działań w zakresie wsparcia osób doświadczających przemocy w rodzinie oraz zadań administracyjnych
- Współpraca i realizacja zadań przez specjalistów w zakresie własnych kompetencji

Oferowane wsparcie, dostępność pomocy:

- Realizacja programu korekcyjno-edukacyjnego (cykliczna)
- Wsparcie psychologiczne oferowane przez placówki funkcjonujące na terenie Gminy Miejskiej Kłodzko
- Pomoc medyczna
- Szeroki wachlarz wsparcia z zakresu pomocy społecznej
- Upowszechnianie informacji w zakresie dostępności oferowanego wsparcia
- Prowadzenie specjalistycznego poradnictwa
- Pomoc w postaci pracy socjalnej
- Bezpłatne porady prawne
- Pomoc w formie posiłków dla dzieci, młodzieży i osób dorosłych
- Realizacja programów lokalnych mających na celu minimalizację czynników determinujących przemoc w rodzinie,
- Wsparcie asystentów rodziny
- Różnorodna oferta wsparcia w zakresie aktywności zawodowo-społecznej
- Realizacja procedury „Niebieskie Karty”
- Pomoc dzieciom i młodzieży prowadzona przez świetlice socjoterapeutyczne
- Bezpłatne wsparcie w postaci kolonii letnich dla dzieci z rodzin, w których występuje m.in. zjawisko przemocy
- Szeroki wachlarz wsparcia oferowanego przez specjalistów zatrudnionych w Punkcie Konsultacyjnym
- Pomoc oferowana przez grupę wsparcia po odbyciu leczenia stacjonarnym w zakresie uzależnień oraz osób współuzależnionych
- Wsparcie organizacji pozarządowych w zakresie pomocy rzeczowej
- Wsparcie w postaci podnoszenia kompetencji zawodowych i społecznych w ramach realizowanych projektów współfinansowanych ze środków budżetu Unii Europejskiej
- Wsparcie socjalne

Warunki organizacyjne:

- Dobra dostępność instytucji samorządowych i rządowych
- Rozwój polityki lokalnej ukierunkowanej bezpośrednio na poprawę życia mieszkańców
- Wsparcie psychologiczne, prawne dostosowywane do indywidualnych potrzeb i możliwości godzinowych osób doświadczających przemocy
- Wsparcie oferowane bezpłatnie
- Organizacja pracy w zakresie odpowiednich procedur bieżąco poddawanych analizie i ocenie w celu kompleksowego wsparcia osób doświadczających przemocy
- Realizacja działań w oparciu o gminne programy m.in. Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, Program Wspierania Rodziny, Program Przeciwdziałania Alkoholizmowi i Narkomanii
- Tworzenie i realizacja gminnych strategii m.in. Strategii Rozwoju, Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych
- Realizacja szerokich działań profilaktycznych
- Rozwinięta technologia teleinformatyczna

Inne czynniki:

- Włączenie się lokalnych mediów w życie społeczności lokalnej
- Wzrost świadomości społecznej na temat zjawiska przemocy w rodzinie

Czynniki utrudniające pomaganie osobom doświadczającym przemocy
<p style="text-align: center;">Infrastruktura instytucjonalna:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Brak na terenie powiatu ośrodka zapewniającego miejsca całodobowe ➤ Ograniczona ilość mieszkań socjalnych ➤ Zbyt mała ilość organizacji pozarządowych działających w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie ➤ Brak mieszkań chronionych
<p style="text-align: center;">Kadra specjalistów:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Brak środków finansowych na wynagrodzenia dla specjalistów realizujących zadania w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie (zespół interdyscyplinarny, grupy robocze) ➤ Brak odpowiednich środków finansowych dla członków Zespołu Interdyscyplinarnego i członków grup roboczych ➤ Brak systematycznego udziału członków ZI w posiedzeniach oraz niesystematyczny udział w posiedzeniach członków grup roboczych
<p style="text-align: center;">Oferowane wsparcie, dostępność pomocy:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Zbyt długi tryb postępowania prokuratorskiego i sądowego w związku z występowaniem przemocy w rodzinie ➤ Brak ciągłej, jedynie cykliczna realizacja programu korekcyjno-edukacyjnego ➤ W związku z rozprzestrzenianiem się koronawirusa SARS-CoV-2 część instytucji oferowała wsparcie wyłącznie w formie zdalnej.
<p style="text-align: center;">Warunki organizacyjne:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Znaczne obciążenie zadaniami administracyjnymi pracowników pomocy społecznej w zakresie realizacji działań ukierunkowanych na przeciwdziałania przemocy w rodzinie m.in. związanych z realizacją procedury NK ➤ Brak środków finansowych na wynagrodzenia dla specjalistów realizujących zadania w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie (zespół interdyscyplinarny, grupy robocze) ➤ Brak systematycznego udziału członków ZI w posiedzeniach oraz niesystematyczny udział w posiedzeniach członków grup roboczych
<p style="text-align: center;">Inne czynniki:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Występujące przypadki problemów alkoholowych osób doznających przemocy domowej ➤ Występujące przypadki braku współpracy ze strony osób wobec, których istnieje podejrzenie, że doświadczają przemocy w rodzinie ➤ W większości przypadków występująca zdecydowana niechęć współpracy ze strony osób, co do których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie ➤ Rozprzestrzenianie się koronawirusa SARS-CoV-2, w związku z czym należało wprowadzać działania organizacyjne w zakresie zachowania obostrzeń, bezpieczeństwa wszystkich osób przede wszystkim w taki sposób, aby w jak największym stopniu zapewnić odpowiednie wsparcie osobom doznającym przemocy w rodzinie.

Ponadto przy opracowywaniu Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2022-2025 dokonano analizy mocnych i słabych stron, a także szans i zagrożeń w zakresie realizowanych działań, współpracy w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie:

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ol style="list-style-type: none"> 1. Działania Zespołu Interdyscyplinarnego i grup roboczych, 2. Duża liczba podmiotów, dla których przeciwdziałanie przemocy w rodzinie jest ważnym celem własnych działań, 3. Włączanie się lokalnych mediów w życie społeczności lokalnej. 4. Funkcjonowanie organizacji pozarządowych, 5. Bardzo dobra współpraca pomiędzy instytucjami przeciwdziałającymi przemocy w rodzinie, 6. Doświadczenia wynikające ze współpracy, 7. Rozwój kultury, sportu i rekreacji, 8. Podejmowanie dodatkowych poza ustawowych działań na rzecz społeczności lokalnej, 9. Funkcjonowanie stołówek szkolnych, 10. Punkt konsultacyjny informacyjny dla osób z problemami uzależnień i przemocy w rodzinie, 12. Centrum Aktywności Lokalnej, 13. Bezpłatne porady prawne na terenie miasta Kłodzka, 14. Rozbudowana sieć placówek ochrony zdrowia, 15. Realizacja działań profilaktycznych przez instytucje i podmioty zajmujące się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie, 16. Realizacja procedury „Niebieska Karta” 17. Placówka wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży funkcjonująca w Kłodzku w CAL. 18. Okręgowy Ośrodek Pomocy Pokrzywdzonym Przesłaniem w Kłodzku. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zbyt niskie zaangażowanie społeczności lokalnej w sygnalizowaniu zagrożenia lub występowania przemocy w rodzinie, 2. Zbyt mała ilość specjalistów zajmujących się bezpośrednio przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie (psychologów, terapeutów), 3. Niska aktywność pozyskiwania środków zewnętrznych przez organizacje pozarządowe z przeznaczeniem na przeciwdziałanie przemocy w rodzinie, 4. Ograniczona ilość mieszkań socjalnych, 5. Ograniczona ilość placówek zatrudniających wykwalifikowaną kadrę, realizującą zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie. 6. Niewystarczający poziom wiedzy dotyczącej przemocy wśród przedstawicieli służb realizujących procedurę „Niebieska Karta”. 7. Brak całodobowych specjalistycznych placówek dla osób stosujących przemoc.
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ol style="list-style-type: none"> 1. Możliwość pozyskiwania środków zewnętrznych na programy przeciwdziałania przemocy w rodzinie, 2. Możliwość pozyskiwania środków finansowych z budżetu państwa na realizację zadań, 3. Możliwość pozyskiwania pomocy żywnościowej z programów unijnych, 4. Szeroki wachlarz pomocy społecznej, 5. Rozwinięta technologia teleinformacyjna, 6. Szeroki dostęp do szkół, przedszkoli, 7. Realizacja lokalnych programów pomocowych. 8. Możliwość wykorzystania istniejących przepisów w celu natychmiastowego odizolowania sprawcy przemocy, 9. Wzrost kompetencji pracowników służb i instytucji realizujących zadania związane z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Niespójność przepisów prawa i trudności w ich interpretowaniu, 2. Rosnące potrzeby finansowe na realizację odpowiednich zadań, 3. Zawstydzenie, lęk i obawa ofiary przemocy, tworzenie reakcji unikowych (zaprzeczanie występującemu problemowi), 4. Brak środków finansowych na wynagrodzenia dla specjalistów realizujących zadania w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie. 5. Niedostateczna liczba kadry specjalizującej się w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie. 6. Częsta rotacja pracowników i ich braki.

W roku 2022 do przewodniczącego ZI wpłynęły **72 nowe procedury „Niebieskie Karty”**, co w stosunku do roku 2021 odnotowuje spadek 12 procedur. Przewodniczący Zespołu powołał **72 nowe grupy robocze**. W roku 2022 funkcjonowało **156 grup roboczych**. Odbyły się **372 posiedzenia grup roboczych**.

Łącznie w roku 2022 wsparciem objęto 156 rodzin.

Do zadań grup roboczych należało w szczególności:

1. Opracowywanie i realizacja planu pomocy w indywidualnych przypadkach wystąpienia przemocy w rodzinie,
2. Monitorowanie sytuacji rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz rodzin zagrożonych wystąpieniem przemocy,
3. Dokumentowanie działań podejmowanych wobec rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz efektów tych działań.

Obsługę organizacyjno-techniczną Zespołu Interdyscyplinarnego zapewnia Ośrodek Pomocy Społecznej w Kłodzku.

W roku 2022 Zespół Interdyscyplinarny kontynuował realizację działań w 4 obszarach:

Obszar 1.

PROFILAKTYKA I EDUKACJA SPOŁECZNA.

Obszar 2.

OCHRONA I POMOC OSOBOM DOTKNIĘTYM PRZEMOCĄ W RODZINIE.

Obszar 3.

ODDZIAŁYWANIA NA OSOBY STOSUJĄCE PRZEMOC W RODZINIE.

Obszar 4.

PODNOSZENIE KOMPETENCJI SŁUŻB I PRZEDSTAWICIELI PODMIOTÓW REALIZUJĄCYCH DZIAŁANIA Z ZAKRESU PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE.

EFEKTY PRACY ZESPOŁU W POWYŻSZYCH OBSZARACH W ROKU 2022

Obszar 1.

PROFILAKTYKA I EDUKACJA SPOŁECZNA

1) Ogólnopolska akcja organizowana w dniach 21.02.2022 – 27.02.2022 pn. „Tydzień Pomocy Osobom Pokrzywdzonym Prześpiństwem”. W dniach 22.02.2022 – 25.02.2022 w godzinach od 10.00 do 14.00 dyżur w Ośrodku Pomocy Społecznej w Kłodzku pełnili pracownicy socjalni – specjaliści pomocy społecznej i poradnictwa specjalistycznego oraz przewodniczący Zespołu Interdyscyplinarnego.

Zasadniczym celem tej inicjatywy było zwrócenie szczególnej uwagi na potrzeby i prawa osób pokrzywdzonych przespiniństwem. W ramach pełnionych dyżurów udzielano bezpłatnych porad i konsultacji, a także informowano o możliwościach skorzystania z dostępnych form pomocy.

2) upowszechniano informacje w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz wzrostu świadomości społeczności lokalnej dotyczącej zjawiska przemocy domowej.

Obszar 2.

OCHRONA I POMOC OSOBOM DOTKNIĘTYM PRZEMOCĄ W RODZINIE

- 1) Kierowano osoby do Punktu konsultacyjno-informacyjnego celem udzielenia wsparcia adekwatnego do konkretnej sytuacji
- 2) Upowszechniano informacje oraz organizowano wsparcie w zakresie uzyskania m.in. pomocy medycznej, psychologicznej, prawnej, socjalnej, zawodowej i rodzinnej.
- 3) Kierowano osoby do otrzymania pomocy terapeutycznej i pomocy psychologicznej dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie.
- 4) Prowadzono pracę z osobami doświadczającymi przemocy w rodzinie w ramach procedury „Niebieska Karta”.
- 5) Współpracowano z Ośrodkiem Interwencji Kryzysowej oraz Okręgowym Ośrodkiem Dla Osób Pokrzywdzonych Przepięstwem w Kłodzku w zakresie wsparcia osób doznających przemocy w rodzinie.

Obszar 3.

ODDZIAŁYWANIA NA OSOBY STOSUJĄCE PRZEMOC W RODZINIE.

- 1) Kierowano osoby do udziału w programie korekcyjno-edukacyjnym.
- 2) Prowadzono pracę w ramach procedury „Niebieska Karta” z osobami, co do których istniało podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie.
- 3) Kierowano osoby do Punktu Konsultacyjno-Informacyjnego celem udzielenia wsparcia adekwatnego do konkretnej sytuacji.
- 4) Kierowano osoby do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przy Burmistrzu Miasta Kłodzka (obecnie MKRPA).
- 5) Kierowano zawiadomienia do Prokuratury Rejonowej w Kłodzku.

Obszar 4.

PODNOŻENIE KOMPETENCJI SŁUŻB I PRZEDSTAWICIELI PODMIOTÓW REALIZUJĄCYCH DZIAŁANIA Z ZAKRESU PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE.

- 1) Członkowie ZI oraz grup roboczych podnosili swoją wiedzę i kwalifikacje w zakresie realizacji zadań mających na celu przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.
- 2) Prowadzono wspólną wymianę doświadczeń pomiędzy przedstawicielami instytucji, podmiotów realizujących zadania w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
- 3) Zorganizowano dla członków grup roboczych superwizję grupową w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie, która składała się z 2 sesji. Superwizja grupowa skierowana była do 10 osób. Sesja superwizyjna prowadzona była w Centrum Aktywności Lokalnej w Kłodzku.

V. Inne programy realizowane przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Kłodzku

VI.1. Program aktywizacji zawodowej

Na terenie miasta Kłodzka zorganizowano prace społecznie użyteczne, w których udział wzięło 15 osób bezrobotnych, korzystających ze świadczeń pomocy społecznej w Ośrodku Pomocy Społecznej w Kłodzku. Za 40 godzin pracy w miesiącu osoby uczestniczące w pracach społecznie użytecznych otrzymywali świadczenie pieniężne w wysokości 380 zł (9,50 zł za godzinę).

Prace społecznie użyteczne to instrument rynku pracy skierowany do osób bezrobotnych. Organizowane są one przez gminę w jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej, organizacjach lub instytucjach statutowo zajmujących się pomocą charytatywną lub działalnością na rzecz społeczności lokalnej. Wykonywanie prac społecznie użytecznych odbywa się na podstawie

porozumienia zawartego między starostą a gminą, na rzecz której prace społecznie użyteczne będą wykonywane. Powiatowy urząd pracy refunduje gminie ze środków Funduszu Pracy do 60% minimalnej kwoty świadczenia przysługującego bezrobotnemu, natomiast pozostałe 40% stanowi udział gminy.

Ponadto w celu aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych, Ośrodek Pomocy Społecznej w Kłodzku kontynuował współpracę z Centrum Integracji Społecznej w Krosnowicach, do którego kierowano osoby w celu zawarcia Indywidualnego Programu Zatrudnienia Socjalnego.

VI.2. Programy i projekty socjalne

1. W roku 2022 Ośrodek Pomocy Społecznej w Kłodzku realizował Program Ministra Rodziny i Polityki Społecznej „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” – edycja 2022, w ramach którego zapewniano osobom niepełnosprawnym w stopniu znacznym lub umiarkowanym usługę asystenta w wykonywaniu codziennych czynności oraz funkcjonowaniu w życiu społecznym. Wsparciem asystentów objętych było **15 osób** niepełnosprawnych z terenu miasta Kłodzka. Program oferuje wsparcie osób niepełnosprawnych m.in. w zakresie:
  - a) wyjścia, powrotu oraz/lub dojazdu w wybrane przez uczestnika programu miejsce (np. dom, praca, placówki oświatowe i szkoleniowe, świątynie, placówki służby zdrowia i rehabilitacyjne, gabinety lekarskie, urzędy, znajomi, rodzina, instytucje finansowe, wydarzenia kulturalne / rozrywkowe / społeczne / sportowe itp.);
  - b) wyjścia, powrotu oraz/lub dojazdu na rehabilitację i zajęcia terapeutyczne;
  - c) zakupów, z zastrzeżeniem aktywnego udziału uczestnika programu przy ich realizacji;
  - d) załatwienia spraw urzędowych;
  - e) nawiązania kontaktu/współpracy z różnego rodzaju organizacjami;
  - f) korzystania z dóbr kultury (tj. muzeum, teatr, kino, galerie sztuki, wystawy itp.).

VI. Dodatkowa działalność Ośrodka Pomocy Społecznej w Kłodzku w roku 2022

1. Ośrodek Pomocy Społecznej w Kłodzku wydawał skierowania do otrzymania żywności w ramach Programu FEAD Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa. Żywność wydawana była przez organizację pozarządową, tj. Koło Kłodzkie Towarzystwo Pomocy im. Św. Brata Alberta oraz PCK Oddział Kłodzko.
2. W ramach współpracy ze Środowiskowym Domem Samopomocy w Kłodzku, Ośrodek Pomocy Społecznej w Kłodzku kierował osoby uprawnione do udziału w Środowiskowym Domu Samopomocy w Kłodzku.
3. Ośrodek Pomocy Społecznej w Kłodzku w 2022 r. nadal prowadził działania mające na celu realizację zadań Ogólnopolskiej Karty Dużej Rodziny na terenie miasta Kłodzka. **Ogólnopolska Karta Dużej Rodziny to system zniżek dla rodzin wielodzietnych.** Przysługuje rodzinom z przynajmniej trójką dzieci, niezależnie od dochodu. Karta jest wydawana bezpłatnie, każdemu członkowi rodziny. Rodzice mogą korzystać z karty dożywotnio, dzieci - do 18 roku życia lub do ukończenia nauki, maksymalnie do osiągnięcia 25 lat. Osoby niepełnosprawne otrzymają kartę na czas trwania orzeczenia o niepełnosprawności.
Karta Dużej Rodziny oferuje system zniżek oraz dodatkowych uprawnień. Jej posiadacze będą mieli możliwość korzystania z katalogu oferty kulturalnej, rekreacyjnej czy transportowej na terenie całego kraju. **Zniżki mogą oferować nie tylko instytucje publiczne, ale również przedsiębiorcy prywatni.** Przystępując do programu, zyskują prawo do posługiwania się znakiem „Tu honorujemy Kartę Dużej Rodziny”.

4. Prowadzono akcję informacyjną o możliwościach otrzymania schronienia, zapewnienia gorącego posiłku oraz odzieży dla osób wymagających wsparcia w tym zakresie z podaniem adresów i telefonów odpowiednich instytucji udzielających pomocy osobom wymagającym wsparcia na terenie Gminy.
5. Wydawano zaświadczenia dla osób ubiegających się o dofinansowanie w ramach Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w ramach Programu „Czyste Powietrze”.
6. Ośrodek Pomocy Społecznej w Kłodzku ponownie podjął współpracę z Fundacją Ronalda McDonalda, czego efektem było zaproszenie do Kłodzka Ambulansu Fundacji i przeprowadzenia wspólnie z Fundacją Ronalda McDonalda oraz „Top Medical” sp. z o.o. Programu Profilaktycznych badań Ultrasonograficznych pod nazwą „NIE nowotworom u dzieci” dla dzieci w wieku 9 miesięcy – 6 lat. Badania przeprowadzane były przez lekarzy specjalistów na specjalistycznym sprzęcie. Akcja cieszyła się olbrzymim zainteresowaniem wśród społeczności lokalnej. Z badań skorzystało około 70 dzieci.
7. Realizacja dodatku węglowego: W roku 2022 dodatek węglowy wypłacono 2267 osobom na łączną kwotę 6 801 000 zł,
8. Dodatek dla gospodarstw domowych z tytułu wykorzystywania niektórych źródeł ciepła (źródło ciepła – pelet): W roku 2022 dodatek wypłacono dla 186 osób na łączną kwotę 338 000 zł.

VI.1. Charakterystyka świadczeń rodzinnych

Poza świadczeniami z pomocy społecznej, Ośrodek Pomocy Społecznej realizuje również zadania związane z wypłacaniem świadczeń rodzinnych i świadczeń z funduszu alimentacyjnego, a w bieżącym roku również związane z wypłacaniem dodatków osłonowych, dodatków węglowych i dodatków dla gospodarstw domowych stanowiących dofinansowanie do innych poza węglowych źródeł ogrzewania.

Świadczenia rodzinne i z funduszu alimentacyjnego są to pozaubezpieczeniowe systemy świadczeń socjalnych realizowane w oparciu o odmienne od systemu pomocy społecznej, kryteria i zasady.

Założeniem świadczeń realizowanych jako świadczenia rodzinne jest ochrona rodzin, szczególnie rodzin z dziećmi i osobami niepełnosprawnymi. Okres jesienno-zimowy jest okresem wzmożonych wydatków rodziny związanych zarówno z koniecznością zapewnienia odpowiedniego zabezpieczenia, jak też rozpoczęciem roku szkolnego, dlatego też pomoc z systemu świadczeń rodzinnych ma dodatkowo poza systemem pomocy społecznej wesprzeć rodzinę.

Ustawodawca dostrzegł potrzebę łagodzenia niekorzystnych skutków finansowych, na jakie napotyka rodziny z powodu uczęszczania dziecka do szkoły lub wychowywania dziecka niepełnosprawnego.

Publiczne wsparcie w tym zakresie realizowane jest m.in. poprzez świadczenia rodzinne, a w szczególności dodatki do zasiłku rodzinnego. Spośród wszystkich wydatków, jakie w trakcie pobierania nauki wiążą się z utrzymaniem dziecka, szczególnie wyartykułowano wydatki, jakie niesie ze sobą rozpoczęcie roku szkolnego przez dziecko.

Okresowe zwiększone koszty wywołane koniecznością wyposażenia dziecka rozpoczynającego rok szkolny w pomoce dydaktyczne, odzież i obuwie, jak również koniecznością ponoszenia kosztów dojazdów dziecka do szkoły, stanowią główne wydatki uzasadniające udzielenie wsparcia materialnego.

Podstawowym instrumentem wspomaganie sytuacji finansowej rodzin z dziećmi w wieku szkolnym, jest dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego. Jest to świadczenie o charakterze jednorazowym, przyznawanym na dziecko rozpoczynające naukę, bądź

roczne przygotowanie przedszkolne w roku szkolnym w wysokości **100 zł**. We wrześniu 2022 r. wypłacono to świadczenie **394 dzieciom**.

Na bieżąco przyjmowane są również wnioski w sprawie udzielenia pomocy w takiej formie. Sytuacje te dotyczą głównie przypadków, kiedy dziecko rozpoczyna roczne przygotowanie przedszkolne lub podejmuje naukę w nowej szkole.

Poza bezpośrednimi kosztami związanymi z rozpoczęciem roku szkolnego, rodziny z dziećmi które podejmują naukę w szkole poza miejscem stałego zamieszkania, są narażone na dodatkowe koszty związane z koniecznością zapewnienia dziecku dojazdu do szkoły lub zamieszkania w miejscowości, gdzie znajduje się siedziba szkoły na czas nauki. Na realizację takiej potrzeby pojawił się dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania. Celem tego świadczenia jest udzielanie pomocy publicznej osobom, które bądź nie mają możliwości kontynuowania nauki w swoim mieście (np. ze względu na wybrany profil szkoły lub występującą niepełnosprawność), bądź celowo wybierają kształcenie w szkołach położonych poza Kłodzkiem. Jest to świadczenie o charakterze okresowym – wypłacanym w trakcie trwania roku szkolnego tj. od września danego roku do czerwca roku następnego w wysokości:

- **69 zł** miesięcznie, jeżeli dziecko dojeżdża do szkoły poza Kłodzkiem,

- **113 zł** miesięcznie, jeżeli dziecko zamieszkuje w miejscowości, gdzie ma swoją siedzibę szkoła.

Obecnie w związku z pobieraniem świadczeń rodzinnych w czasie trwania okresu zasiłkowego do 31 października 2022 r. przyznano prawo do tych dodatków **9 dzieciom**.

Można również obecnie składać wnioski o przyznanie tego świadczenia w przypadku, jeżeli dziecko od września br. podjęło pierwszy raz naukę w szkole poza swoim miejscem zamieszkania.

Innym kryterium powodującym zwiększone koszty utrzymania dziecka, zwłaszcza w związku z rozpoczęciem roku szkolnego jest jego niepełnosprawność. Niepełnosprawne dziecko w oczywisty sposób wymaga większych nakładów finansowych związanych np. z koniecznością zapewnienia transportu, specjalnych warunków nauki, czy też materiałów służących do rehabilitacji i pomocy dydaktycznych.

W takim przypadku ustawa o świadczeniach rodzinnych przewiduje możliwość wsparcia rodzin z dziećmi poprzez przyznanie dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego. Jest to świadczenie przyznawane na okres zasiłkowy (jednak nie dłużej niż do czasu ważności orzeczenia o niepełnosprawności) w wysokości **90 zł** lub **110 zł** na dziecko (w zależności od wieku dziecka). Warunkiem jest uznanie dziecka za osobę niepełnosprawną.

Dodatek wypłacany jest na bieżąco, zgodnie z przyjętymi wnioskami. We wrześniu 2022 r. wypłacono świadczenie na **69 dzieci**.

Dopełnieniem wsparcia dla rodzin z osobą niepełnosprawną jest zasiłek pielęgnacyjny w wysokości **215,84 zł** mies. Rolą zasiłku pielęgnacyjnego jest częściowe pokrycie wydatków wynikających z konieczności zapewnienia opieki i pomocy w związku z niezdolnością do samodzielnej egzystencji. Może być wypłacany nie tylko niepełnosprawnym dzieciom, ale również dorosłym osobom niepełnosprawnym, które ukończyły 75 rok życia lub legitymują się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności, bądź orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności z zastrzeżeniem, że niepełnosprawność powstała w okresie dzieciństwa. Średnio miesięcznie świadczenie wypłacane jest **715 osobom na łączną kwotę – 155.000 zł**.

Okolo **120** rodzin korzysta ze wsparcia w formie świadczenia pielęgnacyjnego w wysokości **2.119 zł mies.**, przeznaczonego dla członka rodziny rezygnującego z zatrudnienia w celu sprawowania opieki nad osobą niepełnosprawną. Osoby rezygnujące z zatrudnienia (które nie posiadały uprawnień do wspomnianego wcześniej świadczenia pielęgnacyjnego) mogą korzystać z uprawnień do specjalnego zasiłku opiekuńczego lub zasiłku dla opiekuna. Wysokość tych świadczeń wynosi **620 zł. mies.** i objętych tą formą wsparcia są **3 rodziny** opiekujące się swoimi bliskimi.

Obowiązujący obecnie stan prawny w zakresie udzielania pomocy rodzinie przewiduje także w przypadku urodzenia się dziecka, możliwość objęcia kompleksowym wsparciem rodziny w początkowym okresie życia dziecka. Służy temu świadczenie rodzicielskie w wysokości **1.000 zł mies.** Adresowane jest do rodzin w których urodziło się dziecko, a rodzice nie posiadają uprawnień do zasiłku macierzyńskiego np. osoby bezrobotne, studentki, uczennice, rencistki. Dzięki tej pomocy przez okres 12 miesięcy rodziny uzyskują dodatkowe dochody (niezależnie od swojej sytuacji materialnej), które mogą zostać wykorzystane na potrzeby związane z utrzymaniem, opieką i pielęgnacją nowo narodzonego dziecka oraz matki.

Miesięcznie świadczenie to wypłacane jest około **45 matkom**. Ponadto rodzic pozostający w zatrudnieniu i korzystający z urlopu wychowawczego udzielonego na czas sprawowania opieki nad dzieckiem może korzystać z dodatku do zasiłku rodzinnego w wysokości **400 zł mies.** przez okres 24 m-cy, jednak nie dłużej niż do ukończenia przez dziecko 3 roku życia. Jest to forma wsparcia proponowana rodzicom, którzy nie decydują się na powrót do pracy po zakończeniu urlopu macierzyńskiego i ma na celu częściowe zrekompensowanie utraconego wynagrodzenia w związku ze sprawowaną opieką nad małym dzieckiem. Obecnie z takiej pomocy korzysta **9 rodzin**. Dopełnieniem pomocy dla rodziny w której urodziło się dziecko jest jednorazowy dodatek do zasiłku rodzinnego w wysokości **1.000 zł** oraz jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka również w wysokości **1.000 zł** Warunkiem ich przyznania jest pozostawanie matki pod opieką lekarską w okresie od 10 tygodnia ciąży do dnia porodu. Z tego rodzaju wsparcia korzysta kilkanaście nowych rodzin każdego miesiąca.

Ustawa o świadczeniach rodzinnych pozwala także na udzielenie bezpośredniego wsparcia rodzinom niepełnych i wielodzietnych. Okres jesienno-zimowy wydaje się szczególnie dotkliwy w sytuacji, kiedy rodzic samotnie wychowuje dziecko, bądź jest kilkoro dziecko rozpoczynających swoją edukację.

W takiej sytuacji przewidziany jest dodatek z tytułu samotnego wychowywania dziecka - przyznawany, jeżeli nie zostało ustalone ojcostwo, bądź drugi z rodziców dziecka nie żyje. Podstawowa wysokość dodatku wynosi **193 zł mies.** i może zostać podwyższona jeżeli do świadczenia uprawnione jest dziecko niepełnosprawne.

Na bieżąco wypłacamy świadczenie w tej formie około **80 dzieciom** miesięcznie.

Realizując założenia polityki prorodzinnej, system świadczeń rodzinnych przewiduje dla rodzin wielodzietnych wypłatę dodatkowego świadczenia – dodatku na każde trzecie i kolejne dziecko uprawnione do zasiłku rodzinnego. Wysokość świadczenia wynosi **95 zł mies.** na każde uprawnione dziecko.

Zwłaszcza w kontekście rozpoczęcia roku szkolnego i występujących wówczas potrzeb wydaje się, że jest to ważny rodzaj wsparcia finansowego. Miesięcznie korzysta z takiego dodatku ok. **100 dzieci**.

Poza podanymi wyżej dodatkami, które bezpośrednio mają łagodzić trudną sytuację finansową rodziny związaną z przygotowaniem dzieci do roku szkolnego, również pobierany zasiłek rodzinny na dzieci oraz świadczenie z funduszu alimentacyjnego w sposób pośredni pozwalają odciążyć domowy budżet w tym okresie. Średnio miesięcznie wypłacamy ok. **650 dzieciom** zasiłki rodzinne na łączną kwotę około **76.000 zł**.

Obecnie okres zasiłkowy trwa do 31 października każdego roku co oznacza, że we wrześniu i październiku świadczenia rodzinne wypłacane są bez potrzeby składania nowych dokumentów. Świadczenia są zrealizowane, jako kontynuacja, co gwarantuje rodzicom nieprzerwaną wypłatę i ma szczególne znaczenie w związku z ponoszonymi we wrześniu i październiku wydatkami szkolnymi. Od lipca 2022 r. zostały przyjęte wnioski na nowy okres zasiłkowy i każda zainteresowana rodzina mogła ubiegać się o świadczenia rodzinne na okres od listopada 2022r. do października 2023 r.

Bez zmiany pozostały kryteria uprawniające do pobierania świadczeń tj. do zasiłku rodzinnego i dodatków – **674 zł** w przeliczeniu na osobę w rodzinie lub **764 zł** jeżeli w rodzinie wychowywane jest

niepełnosprawne dziecko. Dzięki mechanizmowi „złotówka za złotówkę” rodziny, które przekraczają podane wyżej kryteria ustawowe również mogą pobierać zasiłki rodzinne wraz z dodatkami. Miesięczną kwotę wypłacanych świadczeń rodzinnych pomniejsza się wówczas o kwotę, która stanowi przekroczenie kryterium dochodowego. Przyjęcie takiego rozwiązania pozwala obecnie objąć wsparciem również rodziny, które osiągają dochody nieco wyższe niż określone w ustawie.

Podobny mechanizm przyjęto przy ustalaniu uprawnień do świadczeń z funduszu alimentacyjnego, gdzie kwota kryterium jest nieco wyższa i wynosi 900 zł. na osobę. W obecnym okresie zasiłkowym (do września br.) z tego świadczenie korzystało około **200 dzieci**, a miesięczne wydatki w tym zakresie wynosiły ok. **78.000 zł.** Od października 2022 r. rozpoczął się nowy okres zasiłkowy (trwający do września 2023 r.), na który zostały przyjęte od lipca br. Pierwsze wypłaty świadczeń z funduszu alimentacyjnego były realizowane pod koniec października 2022 r.

Z początkiem roku 2022 rozpoczęto wypłacanie dodatków osłonowych. Jest to nowy rodzaj świadczenia, które z założenia ma rekompensować wysokie ceny żywności i opłaty za media. Świadczenie ma charakter jednorazowy i uzależnione jest od sytuacji finansowej rodziny. W gospodarstwie domowym jednoosobowym przysługuje jeżeli dochód za 2021r. nie przewyższa kwoty 2.100 zł., natomiast w gospodarstwie domowym wieloosobowym dochód w przeliczeniu na osobę nie może być wyższy niż 1.500 zł. Wysokość świadczenia uzależniona jest od liczby osób prowadzących wspólnie gospodarstwo domowe i wynosi odpowiednio: 400 zł. dla gospodarstwa jednoosobowego, 600 zł. dla gospodarstwa składającego się z 2-3 osób, 850 zł dla gospodarstwa składającego się z 4-5 osób i 1.150 zł. dla gospodarstwa liczącego 6 i więcej osób. Podane wyżej kwoty ulegają niewielkiemu zwiększeniu, jeżeli źródłem ogrzewania gospodarstwa domowego jest piec zasilany węglem lub paliwami węglowodnikami wpisany do centralnej ewidencji emisyjności budynków.

W okresie od stycznia do września 2022 r. zrealizowano 2.540 wniosków w sprawie dodatku osłonowego, z których zrealizowaliśmy już wypłaty dla 1.953 rodzin na łączną kwotę - 1.007.315,13 zł. Wypłaty będą realizowane sukcesywnie do końca 2022r., a wnioski można składać w terminie do dnia 31 października 2022r. Zadanie jest w całości finansowane ze środków z budżetu państwa.

Ponadto od sierpnia 2022 r. realizowano zadania związane z wypłacaniem dodatków węglowych. było to świadczenie podobnie, jak dodatek osłonowy o charakterze jednorazowym i wynosi 3.000 zł. Przyznawany jest jednak niezależnie od sytuacji finansowej rodziny. Łącznie do 30 września 2022 r. zostało przyjętych 2.041 wniosków z których już zrealizowaliśmy wypłaty dla 876 rodzin na łączną kwotę – 2.628.000 zł. W kolejnych dniach były realizowane wypłaty wniosków – w miarę pozyskiwania informacji z Urzędu Miasta w zakresie dokonanych wpisów do centralnej ewidencji emisyjności budynków. Warunkiem bowiem przyznania tego świadczenia było wpisanie w odpowiednim terminie źródła ogrzewania w centralnej ewidencji emisyjności budynków. Zadanie również w całości jest finansowane ze środków z budżetu państwa.

Kolejnym rodzajem wsparcia realizowanym od jesieni 2022 r. był dodatek dla gospodarstw domowych na podstawie ustawy o szczególnych rozwiązaniach w zakresie niektórych źródeł ciepła w związku z sytuacją na rynku paliw. Podobnie, jak dodatek węglowy jest świadczeniem przyznawanym niezależnie od sytuacji finansowej rodziny. Jego wysokość jest natomiast uzależniona od wykorzystywanego paliwa do ogrzewania gospodarstwa domowego i wynosi: 3.000 zł dla peletu drzewnego, 2.000 zł. dla oleju opałowego, 1.000 zł. dla drewna kawałkowego i 500 zł dla gazu skroplonego LPG. Wypłaty tego świadczenia zostało zrealizowane z środków finansowych z budżetu państwa i prowadzimy.

Opisane wyżej systemy wsparcia i pomocy stanowią szeroki wachlarz możliwości interweniowania i łagodzenia sytuacji kryzysowych występujących w rodzinach. Mając świadomość tego, że okres jesienno-zimowy zwiększa wydatki związane z codziennym funkcjonowaniem, prowadzimy monitoring sytuacji osób i rodzin zagrożonych niemożnością samodzielnego zaspokajania swoich potrzeb życiowych i staramy się w najbardziej optymalny sposób obejmować je

wsparciem i pomocą z jednoczesnym uwzględnieniem posiadanych ram budżetowych. Poza rozeznaniem środowiska prowadzona jest także akcja informacyjna mająca na celu dotarcie do jak największej liczby osób i rodzin wymagających wsparcia, a w efekcie pomoc w przezwyciężaniu trudności życiowych.

UZASADNIENIE

Na podstawie art. 110 ust. 9 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tekst jednolity: Dz. U. z 2021 r. poz. 2268 z późn. zm.) zobowiązuje kierownika ośrodka pomocy społecznej do corocznego składania radzie gminy sprawozdania z działalności ośrodka oraz przedstawienia potrzeb gminy w zakresie pomocy społecznej.

Sprawozdanie jest podstawą do przygotowywania i wdrażania programów lokalnych z zakresu pomocy społecznej, może także posłużyć do podejmowania innych rozstrzygnięć przez radę gminy, wpłynąć na treść stanowionych przez nią uchwał w zakresie pomocy społecznej oraz zmian organizacyjnych.

W związku z powyższym podjęcie uchwały o przyjęciu treści sprawozdania uznać należy za zasadne.